

SLOVENSKI NAROD

Štampa vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30. maja a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knafljeva ul. 5

Telefon št. 3422, 3423, 3424, 3425 in 3426.

MAKIBOR, Grajski trg 8. —
NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.
Račun pri pošti. Ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

PODRUŽNICE:

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri pošti. Ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

ZNIZANJE OBRETNOSTNE MERE

Banke so sklenile, da znižajo s 15. majem obrestno mero za vloge

Zagreb, 13. maja. Z napredujočo konsolidacijo gospodarskega življenja je postajalo vedno bolj pereče tudi vprašanje obrestne mere. V dobi, ko je vladalo pomanjkanje gotovine, ko se je snovala industrija, ki je potrebovala velike kapitale, je bila obrestna mera skokoma kvišku. Na tej višini se je držala vse do zadnjega časa, ko se je začel pri bankah in posojilnicah kupiti denar in ko je povpraševanje po gotovini vedno bolj padalo. Zato se je v finančnih krogih v zadnjem času vedno bolj razmišljalo o znižanju obrestne mere, ki se je morala tudi pri nas prilagoditi splošnemu znižanju na medna-

rodnih denarnih tržiščih. Banke so se znižanju obrestne mere za posojila protivile, zahtevajoč, da se obenem zniža tudi obrestna mera za vloge. Povdarjale so, da je obrestna mera po 8% za vloge previsoka, vsi poizkusili, da bi se znižala, pa so se izjalovili. Zato so banke vztrajale pri dosedanjem razmerju, sklicujoč se obenem na veliki riziko, ki ga nosijo v zvezi z gospodarsko krizo. Na zadnji seji kartela denarnih zavodov se je vršila ponovno razprava o tem problemu ter so bili končno sprejeti sklepi, po katerih se obrestna mera na novo regulira. Sklenjeno je bilo, da se zniža obrestna mera za nove vloge

a-vista na 5.5%, za nove kontokorrentne vloge na 5% brutto. To znižanje stopi za nove vloge v veljavo s 15. majem. Za nove vezane vloge je obrestna mera maksimirana na največ 7%. Stare vloge se bodo polagoma prilagajale novi obrestni meri na ta način, da se bo obstoječa obrestna mera s 1. junijem znižala za 1/2% in se bo v juniju popolnoma izenčila z obrestno mero za nove vloge. To znižanje spodbudi krogih gotovinskih, vendar pa je denar pri nas še vedno predrag in bo potrebno še nadaljnje znižanje obrestne mere. Tudi Narodna banka je znižala obrestno mero na 5.5%.

Briandova akcija za evropsko unijo

Briand bo poslal evropskim državam okrožnico, na katero naj bi izrazile svoja mnenja o predlogu za osnovevanje unije evropskih držav

Pariz, 13. maja. Francoski listi poročajo iz Ženeve, da bo Briand 19. t. m. dostavil vsem evropskim vladam obširno vprašalno polo, nanašajočo se na njegov znani predlog o osnovevanju unije evropskih držav. Podrobna vsebina vprašalne pole sicer še ni znana, vendar zatrjujejo v informiranih krogih, da namerava Briand izvesti to akcijo v okviru Društva narodov. Akcija ni namenjena proti Ameriki, kakor se je zadnje dni čisto naglašalo, niti proti kakoli obstoječi interesni skupini. Briand je prepričan, da je nemogoče preko noči izpremeniti politično in gospodarsko

strukturo Evrope in tega tudi ne želi. Načelo svobodne trgovine naj bi ostalo netanjirano, gospodarsko sodelovanje pa naj bi se pričelo z osnovevanjem železniške in poštne unije, nadalje naj bi se uvedel enoten evropski potni list in končno enotna valuta, ki bi veljala za mednarodni promet, dočim bi lahko vsaka država obdržala v notranjem prometu svojo sedanjo valuto. Praksa bi pokazala, v kakem tempu bi se mogla izvajati nadaljna gospodarska unifikacija, tako, da bi sčasoma prišlo do uresničenja osnovne Briandove ideje, do unije evropskih držav.

Borba proti vrnitvi princa Karla v Rumunijo

Brošura liberalne stranke — Odklonjeno darilo princa Karola — Izpremembra v molitvah za vladarsko rodbino

Bukarešta, 13. maja. Liberalna stranka je izdala novo brošuro proti bivšemu prestolonasledniku Karolu, v kateri objavlja znane listine o njegovi odpovedi na prestolonasledniške pravice, vsebino oficijelnih spisov, ki sankcionirajo ta sklep, razna pisma in oporoke pokojnega kralja Ferdinanda glede na novi položaj dinastije. Brošura objavlja samo znane stvari in vsebuje še poročilo o Karlovem poizkusu l. 1928, da bi se z letalom vrnil iz Londona v Rumunijo. Brošura se zaključuje s trditvijo, da je »Karolovo« vprašanje končno javno rešeno in mora tako ostati.

Vintila Bratianu je poslal organizacijo liberalne stranke odprto pismo, v katerem naglašajo nujno potrebo, da vzame liberalna stranka v zaščito dinastičnih režim, ki je bil ustanovljen l. 1926, ker povzroča agitacija za Karola v zadnjem času preveč razburjenja. Razen vlade ima tudi regentski svet misijo, da napravi tej agitaciji konec ter z vso ostrnostjo nastopi proti sedanjim pojavom. Bratianu obtožuje regentski svet, da ni zavezal obetališča, ki mu ga je nalagala dolžnost v sedanji okoliščini. Zaradi tega pričena liberalna stranka boji, da zaključiti to agitacijo ter ustavi zavajanje javnega mnenja.

nja v Karlovem vprašanju. Pravkar izdala brošura je prvi čin te kampanje.

Bivši prestolonaslednik Karol je poslal regentskemu svetu darilo 50.000 lejev kot podporo za žrtve požarne katastrofe v Costeschiu, pri čemer pa je zahteval, da se ga med darovalci imenuje kot princa Karola. Regentski svet je darilo odklonil, čes, da si je nadel bivši prestolonaslednik Karol ime Karla Carcimana in se more darilo objaviti le pod tem imenom.

V zvezi z raznimi vestmi o povratku bivšega prestolonaslednika Karola poročajo nekateri listi o sporu, ki je baje nastal med regentskim svetom in kraljico vdovo. Močno se je opazilo, da je bil v molitvi ob priliki slovesne službe božje pri jubilejnih slovesnostih na prvem mestu imenovan kralj Mihael, nato princ Nikolaj in na tretjem mestu vsa kraljevska rodbina brez posebne omenbe kraljice vdove. Zaradi tega je bila kraljica vdova zelo užaljena in je zapustila Bukarešto, ne da bi prisostvovala vojaški paradi. »Adeverul« trdi, da je bila izpremembra v molitvah izvedena na pobudo regentskega sveta, sporazumno z ministrskim predsednikom. Vladni tisk zatrjuje, da je zapustila kraljico vdovo sam regentski svet.

Za zboljšanje naših cest

— Beograd, 13. maja. Osnovni večji razvoj avtomobilskega prometa pri nas je v nasprotju s kolovozni na naših cestah. Ker je avtomobilizem pri nas še razmeroma mlad, je minister za gradbo odločil, da odpošlje nekaj naših državnih inženjerjev v inozemstvo v sveto izpopolnjevanje teoretičnega znanja in praktične sposobnosti. Razen tega je minister za gradbo poslal banskim upravam odlok, naj vsaka izbere po 2 sposobna inženjerja in sporoči ministru prometa imena inne, oprežad v službi, službeno leto, ocano in druge podatke o njihovi službi. Tem inženjerjem bo dovoljen 6 mesečni dopust izven države z odgovarjajočimi rednimi plačili, oni pa bodo morali vsak mesec obveščati ministrstvo za gradbo o svojem delu in uspehih, na koncu službe pa predložiti izjavo poročilo o svoji službi, ki bo v korist tudi njihovi drugom v državi in ostalim osobam.

Draginjske doklade oficirjev

Beograd, 13. maja. AA. Mj. Vel. kralj je na predlog ministra financ in po zaščitni ministerega predsednika podpisal in proglasil zakon o draginjskih dokladah oficirjem, vojaškim uradnikom, podoficirjem in gojencem vojnih akademij, ki se glasi:

§ 1. Oficirjem, vojaškim uradnikom, podoficirjem in gojencem vojnih akademij pripada po uveljavitvi zakona o ustroju vojske in mornarice z dne 6. septembra 1929 osebni, rodbinski in staniarski draginjski dodatki v iznosu in po pogojih, predpisanih s sklepom ministrskega sveta D. R. Br. 7500 z dne 24. januarja 1924 in njegovih dodatkih in dopolnitvah D. R. Br. 21.800 z dne 28. februarja 1924 in D. R. Br. 99.000 z dne 23. januarja 1926. leta.

§ 2. Pooblašča se predsednik ministrskega sveta, da na predlog ministra financ more dodatke iz § 1 tega zakona po višati, znižati ali ukiniti.

§ 3. Ta zakon dobi obvezno moč, ko se objavi v »Službenih novinah«.

Prijave za vsesokolski zlet

Beograd, 13. maja. AA. Za vsesokolski zlet se je razen moškega in ženskega naraščaja doslej prijavilo 6659 Sokolov in 2015 Sokolice. V to število ni všeto Sokolstvo beograjskih žup.

Po posameznih župah je prijaviženih Sokolov in Sokolice (v oklepaju): Banjaluka 175 (117), Belovar 163 (37), Celje 192 (16), Cetinje 225 (43), Kragujevac 177 (84), Kranj 77 (31), Ljubljana 412 (208), Maribor 295 (136), Mostar 207 (62), Niš 333 (96), Novi Sad 1464 (428), Novo mesto 49 (40), Veliki Bečkerek 145 (61), Zagreb 479 (68), Osijek 436 (108), Sarajevo 510 (131), Sušak 68 (35), Skopje 498 (26), Split 97 (20), Šibenik 103 (35), Tuzla 521 (155), Užice 36 (11).

Razpust bolgarskega sobranja

Sofija, 13. maja. V Sofiji se vršijo poslednje dni zelo živahne politične konference. Minister zunanjih zadev Burov je izjavil novinarjem, da bo 16. t. m. narodno sobranje razpuščeno, ker je rešilo vse važne naloge ter nima razloga za nadaljnje delo. Sicer je pa to tudi želja večine narodnih poslancev.

Velik požar na Poljskem

Varšava, 13. maja. V noči od sobote na nedeljo je uniščen požar veliko tekstilno tvornico H. B. Litvin v Lodzu. Podjetje je kljub naporu gasilcev in vojaštvu požarom do tal. Škodo cenijo nad polmilion zlotov.

Pogajanja državnikov v Ženevi

Sestanek Grandija in dr. Marinkovića — Posredovanje Hendersona med Francijo in Italijo v sporu zaradi pomorske paritete

Ženeva, 13. maja. AA. Na svoji drugi seji je svet Društva narodov razpravljal o mednarodnih gospodarskih vprašanjih. Nemški minister za zunanje zadeve Curtius je poročal o nedavni konferenci za carinsko premirje. Opažen je bil sestanek med italijanskim zunanjim ministrom Grandijem in jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Marinkovičem. Razgovor med obema je trajal skoro dve uri.

Ženeva, 13. maja. Danes dopoldne se je vršil sestanek Brianda, Grandija in Hendersona, ki so razpravljali o italijansko-francoskem sporu zaradi paritete vojnih mornaric. Angleški zunanji minister Henderson si je prizadeval, da bi omogo-

čil sporazum, ki bi mu sledila pogajanja za pomorsko razorožitev. Na današnjem sestanku do pozitivnega rezultata še ni prišlo, ker vztraja Italija slejkoprej na tem, da se ji prizna popolna pariteta s Francijo. Francija se na drugi strani čuti s tem ogroženo v svoji varnosti in noče pristati na zmanjšanje svojega brodogoja. Vendar pa se je na sestanku utrdilo pričanje, da bo možno najti primerno pot za onemogočenje grozečega oboroževalnega tekmovanja, ki bi ogrozilo uspehe londonske razorožitvene konference in predstavljalo tudi za svetovni mir veliko nevarnost.

Beograjski proces se bliža koncu

Jutri bo kot zadnji obtoženec zaslišan dr. Maček

Beograd, 13. maja. Danes se je nadaljevala razprava proti zagrebškim teroristom. Zaslišan je bil bivši narodni poslanec, profesor Jelačić, ki je obtožen, da je duševni oče zarotniške in teroristične organizacije zagrebških omladin. Obtožnica ga dolži, da je on nagovarjal omladince, naj osnujejo organizacijo, da je dajal organizaciji direktive za njeno delovanje in skrbel tudi za denarna sredstva za nabavo orožja, eksploziv in drugih potrebščin. Na današnji razpravi je Jelačić vsako krivdo zanikal, naglašajoč, da v tem času sploh ni bil v Zagrebu, razen tega pa da taka organizacija, kakor jo slika obtožnica, sploh ni obstojala. Denar, ki ga je dal Bernardiću, je bil namenjen zgolj za podpiranje štrajšarskih omladincev. Od Mačka ni dobil denarja. Begiča niti ne pozna. Tudi večina ostalih obtožencev mu ni znana. Med zaslišanjem mu je dvakrat postalo slabo, tako da so ga morali odvesti iz dvorane.

Med odmorom je obramba protestirala pri predsedniku sodišča zaradi tega, da so

Silen orkan na Madagaskarju

Pariz, 13. maja. Po vestih iz Fort Dauphina je strahovit orkan opustošil cele pokrajine na Madagaskarju. Posebno hudo je prizadeto mesto Mahanara. Oni del mesta, kjer so nastanjeni domačini, je popolnoma razdejan. V evropskem delu mesta so razkrile vse hiše. Tudi v Farafangani, ki leži 60 km južneje, je vihar povzročil tako upoštevanje, da skoraj ni misliti na obnovo mesta. Vsa južnovzhodna obala je razdejana ter je docela izpremenila svoje lice. Koliko človeških žrtev je zahtevala katastrofa, še ni znano.

Naši sportniki v Urugvajju

Beograd, 13. maja. Mednarodni tajnik JNS dr. Mijatović Andrejević iz Beograda je imel včeraj in danes poleg drugih konferenc v Budimpešti tudi sestanek z urugvajskim ministrom Buerom, s katerim se je pogajal o finančnih pogojih za udeležbo naše nogometne reprezentance pri tekmi za svetovno prvenstvo v Montevideu. Vsi predlogi dr. Andrejevića so bili od urugvajskega poslanika sprejeti. Poslanik Buro je izjavil, da želi imeti čim prej definitivno prijava Jugoslavije za udeležbo pri tekmi za nogometno prvenstvo sveta.

Dr. Kumanud namestnik zunanjega ministra

Beograd, 13. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja iz na predlog predsednika ministrskega sveta je bil 10. t. m. postavljen za namestnika ministra zunanjih zadev minister brez listnice dr. Kosta Kumanud.

Rudarska nesreča v Nemčiji

Hambourg, 13. maja. Včeraj dopoldne so se vneli v rovu Concordia duševni plini, kar je povzročilo veliko eksplozijo. Izmed 12 ogorženih rudarjev so bili trije težko ranjeni, dva pa mrtva. 7 mrtvih dosedaj ni bilo mogoče rešiti in domnevalo, da so tudi mrtvi. Težka reševalna dela se nadaljujejo.

Iz policijske kronike

Policijska kronika je danes pestra in pisana. Tatovi so ponehali, zato je pa bilo drugih deliktov dosti, da je morala intervenirati policija. Razen šestih razgrajev, ki so kalili nočni mir, so aretirali več oseb zaradi kršenja cestno policijskega reda in predpisov za vožnjo z avtom in nekega močakarja zaradi nedostojnega vedenja v javnem lokalu.

Hotelikar Alojzija Tratnik je naznanila stražniku, da je neznan zlikovec pobil šipe v večnih vratih njenega hotela na Sv. Petra cesti. Vrata je med zlikovci, ki so bili pijani in so se med seboj pretepali, spoznal nekega vpokojenega župnika in nekega akademika.

Noč Fran je bil naznanjen zaradi trpinčenja živali. Peljal je opeko na neko stavbo po cesti, ki vodi na Brdo. Spotoma sta mu konjica opešala, ker je bila cesta blatna. Noč je zato začel živinčeta obdelovati z bečim in je metal tudi opeko v konja. Rihar Ivan, stanujoč na Viču, je naznanil, da mu je nekdo odpeljal s parcele na Cesti treh cesarjev, kubični meter peska. Osumil je nekega posestnika, sosedu. Na njegovi njivi so se poznali sledovi voza. Bančnemu uradniku Pelanu je nekdo ukradel plašč v kavarni Evropa. Osumljen je neki sluga, ki je izginil iz kavarne, ne da bi plačal. Šebeniku Lovru iz Šiške je pa bilo ukraden kolo katerega je tat pustil v neki gostilni v Puharjevi ulici.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.79, Berlin 13.5025 —13.5325 (13.5175), Bruselj 7.9036, Budimpešta 9.9932, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9719 —8.0019 (7.9696), London 275.24, Pariz 222.17, Praga 167.79—168.19 (167.79), Trst 296.99.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1250, Pariz 20.27, London 25.1125, Newyork 516.85, Bruselj 72.12, Milan 27.0950, Amsterdam 207.9250, Berlin 123.32, Dunaj 72.88, Sofija 3.74, Praga 15.31, Budimpešta 90.2750.

Pristopajte k Vodnikovim družbi!

Zborovanje hišnih posestnikov

Hišna posest ne sme biti prehtudo obremenjena, da ne bo trpelo splošno gospodarstvo

Ljubljana, 13. maja. Sgoči se je vršil v Unioinu občini zbor društva hišnih posestnikov. Navzočih je bilo okoli 130 članov. Predsednik g. Frelih je podal obširno poročilo o obdobju delovanja v preteklem letu. Na podlagi njegovga

poročila je bila pri obhajenosti sprejeta daljša resolucija, ki jo v celoti objavljamo. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Bukovec, je razvidno, da so znašali družinski prejemki 114.625 Din, stroški pa 114.150 Din.

Dohodki so bili naslednji:	
1. 1929, vplačana članarina	81.570.— Din
prostovoljni prispevki	18.005.— "
najemnine knjižnice in hišni redi	7.638.— "
obresti poštne hranilnice	3.39.— "
plačila za prepise katastrskih listov in odmere zgradarin in drugo	7.309.— "
razni dohodki	100.— "
skupaj	114.625,39 Din

Iskaki so bili:	
tiskovine, pisarni in brzojavni porto, zavaroval. in razni stroški za pisarno	11.137,84 Din
stroški občnih zborov	989.— "
stroški telefona in strojeopisne	4.013.— "
stanarine pisarniškega lokala, razsvetljava, kurjava in enaženje	11.240.— "
stanarina časopisov in stroške propagande	1.636.— "
stanarina Zvezi društev hišnih posestnikov za Slovenijo	8.545.— "
del naročnine za »Moj dom« za 1800 naročnikov	11.000.— "
provizija, manipulacijski stroški in tiskovine pri pošti hranilnici	888,68.— "
plačilo ostanaka dolga Mestni hranilnici	10.886.— "
nagrada za pobiranje članarine	4.430,50.— "
potni stroški v Beograd, Zagreb itd.	13.845.— "
plačilo za prepise katastrskih listov in odmere zgradarin in drugo	3.597,50.— "
podpora ljubljanskemu gasilnemu društvu	500.— "
plača voditelju društvene pisarne	24.000.— "
članarina za L. Union v Parizu	700.— "
inoreti in notice	708.— "
stroški 30 letnice	5.269,50.— "
razni stroški	814.— "
skupaj	114.150,02 Din

Pri volitvah so bili na predlog nadsvetnika g. Mühleina izvoljeni v odbor: Frelih Ivan, višji računski svetnik v pok. Zemlja Franc, postajenačelnik, Tribuč Josip, trgovec, Platner Josip, trgovec, Sušnik Ivan, kanonik, Kmetec Simon, posestnik, Hrovatin Maks, tiskar, dr. Regali Josip, odvetnik, dr. Požar Lovro, vladni svetnik, Jeglič Janko Nep., šolski ravnatelj v p. Olup Josip, trgovec, Bukovic Anton, uradni Kmetijske družbe; za računsko pregledovalca: Mallis Franc, Glud Aleksander; za Moste odborniki: Weithauer Matija, Zelena jama 111, Rahne Janko, trgovec, Selo 33, Moste. Za Šiško odborniki: Kuštrin Ivan.

Pri slučajnostih je bila soglasno sprejeta naslednja

resolucija

1. Ugotavljamo, da so hišni posestniki radi stanovanjske zaščite skoro 13 let mnogo trpeli, da niso mogli z dohodki popraviti in vzdrževati svojih hiš ter da so na drugi strani do 1. januarja 1929 plačevali od prijetih najemnin 50 do 60% državne davka z raznimi državnimi in avtonomnimi pribitki. Radi tega so se hišni posestniki močno zadolžili ali pa še do danes niso mogli izvršiti na svojih hišah potrebnih popravil.

Sele z novo davčno reformo se je hišni davek primerno znižal od 1. januarja 1929 in radi odprave stanovanjske zaščite moretne hišni posestniki dobiti primerne najemnine, ki odgovarjajo faktičnim razmeram. Zato pa je neobhodno potrebno, da se hišna posest previsoko ne obremenjuje, ker bo to na škodo splošnemu gospodarstvu. Če bodo posestniki morali plačevati previsoko davščino, bodo opustili popravilne hiš, ki se bodo zopet zanemarjale in propadale, zato se mora hišnim posestnikom dati prostih vsaj 80% dohodkov, obdavčenje pa ne bi smelo znašati nad 20%.

Zato je hišne posestnike težko zadela 40% doklada na zgradarino, ker v zadnjih letih niso plačevali nobene oblastne, sedaj banke doklade. Pri tem pripominjamo, da imajo skoro vse druge banovine samo 20% banke doklado in da je sedaj v dravski banovini najvišja.

Zato ponovno ugotavljamo, da bi nameravala prirastkarina hišne posestnike v Sloveniji preveč zadela kar bi bilo na škodo splošnemu gospodarstvu. Cene hišam bodo padle, s čimer se bo oviral ves promet z nepremičninami, s čimer bo imela zopet škodo država in banovina. Posestniki z majhnimi najemninami in s pičlimi dohodki ne bodo popravljali hiš, radi česar ne bodo imeli zasluga obrtniki, delavci in trgovci. Za prirastkarina bo prinesla mnogo več škode kakor pa njeni dohodki korist. Ne smemo prezreti dejstva, da je podlaga za to davščino nemogoča, najsi se vzame iz leta 1914 ali pa kasneje. Najemnine v raznih dobah so bile tako različne, da nikakor ne bo mogoče doseči pravilne in pravične odmere, radi česar se bo prijavilo ogromno število pritožb proti odmeri te davščine. Tendencia vseh držav je za tem, da se najemnine v starih in novih hišah izenačijo, kar se bo pa s to prirastkarino preprečilo in imelo za posledico, da bodo stanovanja v novih hišah ostala prazna. To bo imelo katastrofalne posledice, ne samo za dotične lastnike, temveč tudi za razne denarne zavode.

Vpogostevati moramo še dejstvo, da gre finančna uprava za tem, da se najemnine zahtevajo v pravi vrednosti in da jih davčna uprava ima sama pravico zviševati, če se ji zde premnize. Pri tem nastane navzkrižje med tendenco finančne uprave, ki hoče najemnine dvigati in banko upravo, ki hoče s to novo prirastkarino najemnine znižati.

Nikakor se ne sme tudi prezreti dejstva, da je stanovanjska zaščita uknjena in da je hišni posestnik popolnoma prostovoljno v sklepanju pogodb z najemniki. S to davščino pa bo to sklepanje oteženo in ne bo prišlo do pravega izraza pri sklepanju

najemne pogodbe med gospodarjem in najemnikom. Končno še ugotavljamo, da je ta prirastkarina nameravana samo v naši banovini, zato bodo hišni posestniki v tej banovini daleko zapostavljeni in težje obremenjeni, kakor v ostalih banovinah. Zato apeliramo ponovno na našo banko upravo kakor tudi na centralno vlado v Beogradu, da se ta davščina na povišanje najemnin popolnoma opusti.

2. Ugotavljamo proti previsokim občin-skim dokladam, ki so se povisale na 60% na zgradarino, kar pomeni težko obremenitev ljubljanskih hišnih posestnikov. Zato ponovno predlagamo, da se doklada na zgradarino zopet zniža na 35%, kakor je prvotno sklenil občinski svet ljubljanski. Če bi se to drugače ne moglo doseči, je treba občinski mestni proračun za leto 1930 primerno znižati, kar se bo doseglo z opustitvijo vseh naprav, ki niso neobhodno potrebne.

Zahtevamo znižanje vodarine v Ljubljani na 5%, ker se je odmerina podlaga povisala za 22 milijonov, a vodarina je bila v Ljubljani dosedaj mnogo previsoko odmerjena. Ker je mestni magistrat doklado že predpisal in jih je veliko posestnikov že plačalo, naj se znižanje izvrši vsaj za drugo polletje 1930, drugače bodo posestniki primorani to vodarino razdeliti med najemnike, kar bo imelo za neljubo povišanje najemnin.

3. Hišni posestniki se v njih lastnem interesu ponovno z vso resnostjo opozarjajo, da se glede določitve najemnin vedno ravnajo po navodilih našega društva, da ne zahtevajo pretiranih najemnin in da naj tudi glede odprave stanovanj po svoji preudarnosti skušajo doseči, da se število odpuvedanih stanovanj ne viša na previsoko število in da se odprave vršijo samo v nujnih slučajih.

Pri slučajnostih je bilo iznešenih še več predlogov, tako n. pr. da se ustanovi Samoplač.

Kakor i epoudarjal predsednik g. Frelih, šteje društvo sedaj okoli 2000 članov.

Materinski dan v Mostah

Podružnica Kola jugoslovanskih sester v Mostah je proslavila v nedeljo 11. t. m. »Materinski dan« na svečan način. Ves dopoldan so prodajale gospe in gospične cvetlice in znake in ni ga bilo, ki ne bi kaj prispeval v korist naših najbednejših mater. Zbirka, (nabranega je bilo okoli 4000 Din), je pokazala, da je tudi na periferiji, še posebej v delavskih Mostah, čut srčne kulture močno razvit in da tudi kulturno življenje dobiva boljše podlago in širši razmah. Zvečer ob 19.30 se je pa vršila v tolevalnici Sokolskega doma oficijelna proslava. Gdč. Mlakarjeva je nagovorila matere, ki so prispevale k obdarovanju revnih mater in počastili prireditve z obilnim posetom. Za njo je govoril g. Lado Pfeiffer, ki je v krasnem govoru označil pomen materinske dne. Ko so po vojni stivali spomenike vojvodom in padlim junakom, so pozabili na nekoga. Takrat pa je prišel preko oceana mogočen apel na vse kulturne narode. Postavite spomenik, živ spomenik v srcih tisočev in milijonov njej, ki je največ trpela in žrtvovala — materile! Omenjal je ubogo delavsko mater, satajeno Cankarjevo mater in spomnil se je nesrečne nezakonske matere, ki ji svet odreka obzir in ljubezen. Zaključil je svoj govor z apalom na zlata otroška srca.

Burno pozdravljena je spregovorila za njim pisateljica Manica Komarova. Kot zgled matere je navedla svetopisemsko mater, ki združuje skupnost vseh vrst, navajala je razne svetopisemske osebe, ki so ravno grešile z zatajivno in drugim vzroki, ker jim je nedostajalo glavnih lastnosti — ljubezni, resnice in iskrenosti. Par besedi je posvetila tudi

Danes ob 9. svečana premiera najboljšega zvočnega filma
veselo razposajene dunajske filmske operete

Krasno
arie in šarati!

Dve srci v ¾ taktu

Smeh! Zabava!

Govore in pojo v nemškem jeziku
Walter Janssen, Oskar Karlweiss,
Willy Forst (Poldi iz filma »Atlantik«)
Gretl Theimer in Irene Eisinger

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Kot predigra divna
zvočna groteska
DAISY-BELL!!
Publika se smeje in poje!

svoji materi. Njen domači nastop in govor sta blagodejno in prepričevalno vplivala na navzoče. Za tem je bilo obdoro vanih več ubogih in podpore potrebnih mater. Sledila je vzporedna Meškove »Matie, ki so jo igrali v precej skrajšani obliki, kar pa ni prav nič škodilo stvari sami. Pod spretno režijo g. Rozmana je vzporeditev dosegla popoln uspeh, podana je bila zelo naravno in vsi igralci so igrali z globokim razumevanjem. Ugajali so zlasti Milan, Tinka in cigan, dominirala v vseh treh dejanjih pa je Silva. Prireditve je bila zelo dobro obiskana in tako je bila proslava materinske dne v Mostah izvršena na najlepši način.

Vera.

Odlični slovanski gostje v Ljubljani

Ljubljana, 13. maja.

Jutri dospejo v Ljubljano slovanski geografi in etnografi, ki so začeli svoj letošnji drugi kongres v Beogradu. Kongresa so se udeležili jugoslovanski, češki, polski, bolgarski in ruski zastopniki geografskih, etnografskih in sorodnih znanstvenih disciplin. Kongres se vrši v obliki potovanja. Izohodišče je bil Beograd, kjer so kongresisti imeli prve seje in predavanja. Iz Beograda so odpotovali v Negotin, Zaječar, Niš, Skopje, Kosovsko Mitrovico, Kraljevo, Užice, Sarajevo, Dubrovnik, Hvar, Split, Ogulin, Karlovec in od tu pridejo v Ljubljano. Iz Ljubljane se odpeljejo v Zagreb, kjer je razhod.

Jutri okoli 8. ure pridejo kongresisti s posebnim vlakom v Ljubljano. Zvečer jim priredi Glasbena Matica v Filharmoniji poludrugo uro trajajoč koncert, po koncertu pa priredita ban dravske banovine g. inž. Serneec in župan dr. Dinko Pac banket na čast gostov v goreni dvorani Kazine. Po jutrišnjem so zajtrku si bodo gostje ogledali mesto, nato se bodo pa zbrali na univerzi, kjer bodo imeli seje in predavanja. Okoli poldneva se odpeljejo s posebnim vlakom na Bled in se odpeljejo okoli 18. ure skozi Ljubljano v Zagreb.

Častno predstvedstvo za sprejem odličnih slovanskih znanstvenikov tvorijo ban inž. Dušan Serneec, knezoškof dr. Jeglič, divizijski komandant Sava Tripkovič, za Glasbeno Matico dr. Ravnihar, za gledališče intendant Oton Zupanič, za univerzo pa rektor dr. Metod Dolenc.

Ljubljanci, udeležite se sprejema na kolodvoru in pokažite s tem naše simpatije do odličnih slovanskih gostov, ki si bodo ogledali naše kraje in povedali o njih lepoti in naši gostoljubnosti tudi v domovini.

Operetna doba mari- borskega gledališča

V času, ko mariborski oder kaj pridno ponavlja opereti »Caričine Amaconke« in »Adieu Mimie«, nas je obiskala še beogradska opereta ter našla nepričakovano dober sprejem. Navzlic temu, da je gostovala le zadnje dni v mesecu ob znatno zvišanih cenah, je mogla številno gostovanj podvojiti in igrati pred nabito polnim gledališčem kar šest večerov. Zdi se mi potrebno, da to pribijem, ker lahko s tem vzporedimo gostovanja sloveče Hansi Niese, ki ni mogla pritegniti v gledališče neprimerno bolje situiranih Nemcev niti skozi tri večere.

Beograščani so se srečno izbrali svoje komade, ki so bili vsi za Maribor novosti: Cirkuska princeza (dvakrat), Carjevič, Paganini, Španski slavec in Svata v Hollywoodu. Občudovati smo morali vglanost, tempo in lepo izgovarjanje operetnega ansambla ter mojstrsko obvladaje našega orkestra po obeh kapelnikih gg. Plečičju in Srbulju: našemu orkestru je pod njuno taktirko zadoščala samo ena vaja in vendar je šlo brezhibno. Melodijoznost in izgovarjanje nas je pa dirnilo tem bolj, ker moramo ravno na našem odru občutiti, kako krčevito se borijo naši igralci za takozvani odrske jezik sebi, predstavam in slovenskemu jeziku na kvar.

Ravno glede jezika pa sta obe opereti: Caričine Amaconke in Adieu Mimie šolski primer, kako se ne sme delati. Dvigniti bi treba javno protest proti prekoračenju pravic slovenskega odra v Mariboru. Nemškutarskega pачenja slovenskega jezika na našem odru bo moralo biti konec. Če si g. Rasberger ne zna dobiti na drugačen način popularnosti, z nemakutarskim se je gotovo ne bo. Pa tudi gledališka uprava bi v enajsti sezoni že lahko enkrat imela dovolj takih neslanosti, zlasti, ko jih odklanja je povod: v Mariboru in posebno energično v Celju. Ravno beogradska opereta je v svojih boljših večerih pokazala, kako blizu je opereta

operi in kako oddaljena od cirkusa s klovni in neslanostmi. Ravno radi tega primerjanja smo bili beogradske operete še posebno veseli, hkrati pa je tudi publika pokazala, da samo neslanosti ne vlečejo in ne polnijo gledališča. Dr. P. St.

Dva koncerta

V soboto, 10. t. m. zvečer, je v Unioinu priredil »Pevski zbor učitelstva UJU v Ljubljani« koncert, s katerim je proslavil delavno 10letnico svojega dirigenta Srečka Kumarija, petletnico svojega obstoja ter obenem podal obrazložen o svojem petju in koncertnem programu na turneji po Čehoslovaskem.

Koncert je obsegal kompozicije slovenskih komponistov (moje, Lajovičeve, Kogojev in Ravnihove), hrvaških (Dugan ml., Grgošević, Stolcer - Slavenski, Papandopol - Pečič) in srbskih (Mokranjac). Svoji dve skladbi »Zimska pesem« in »Knežica« je spremljal v družbi z g. Šivicom komponist J. Ravnik sam, pri Pečičevih »Svatojskih pesmih« pa je kot solistka sodelovala tudi naša nadebna sopranistka gđica. Mezetova. Cel. več kot dve uri trajajoči, naporni program so pevci odpele točno na isti račun kot pri svojih koncertih na Čehoslovaskem in se je moglo naše občinstvo prepričati, da je kot laskave, priznave ocene čehoslovškega časopisa v polni meri več kot zaslužil. Splošna sodbja naših muzikov, naših domačih nepristranskih pevcov ter široke publike je, da se sme zbor slovenskega učitelstva po komaj petletnem svojem obstoju prištevati med najodličnejše zborne naše države. Zbor poleg izredno sigurno, z navdušenjem, je krasno glasovno izravnal, ima odlično pevski material, prav posebno še v ženskih glasovih, Kumarijeva interpretacija posameznih del je idealna, vzdržna, izbira programa kaže veliko spretnost in polno umetniško polmovanje sodbne domače zborovske produkcije. Občinstvo, žal, je maloštevilno, je pevce, dirigenta, komponiste, soliste in spremljevalca nagradilo po vsaki točki z burnimi aplavzi. Jubilantoma, dirigentu Srečku Kumariju in pevskemu zboru so poklonili venci Udruženje slov. učiteljev, Hubadova pevška župa, »Muzički tečajevci« iz Zagreba in »Ljubljanski Zvon«.

V nedeljo jutraj ob pol 11. uri pa je zbor priredil koncertno matinejo za ljubljansko šolsko mladino z nekoliko izpremenjenim in skrajšanim programom, ki je bila prav imenitno obiskana. Novost pri matineji je bila, da so deklici ljubljanskih osnovnih šol delamirali pred petjem tekste vsakokratnih skladb, kar je poslušačju mladini pripomoglo do točnega razumevanja petja pesmi.

Zboru je treba k obema koncertoma najiskrenejše čestitati.

Jugoslovansko ameriški večer

Menda se smemo samo g. Sublju zahvaliti za izredno ljubeznivo potegavščino. No, tega pa mi nikakor ne zamerimo. Rezanirati se je moral za svoje ameriške uspehe in to je storil kot sijajen »business« človek na pristno ameriški »smart« način. Kot nekak manager, — saj zdi se mi, da je to bil — je znal zainteresirati in angažirati za ta večer naše narodno ženstvo, našo inteligenco ter napolniti dvorano »Dolavsk zbornice« do zadnjega prostora. Si cer je šlo težko, zelo težko, kakor mi je priznal sam, toda šlo je in sedaj šele vem, zakaj se je ta večer imenoval »jugoslovansko-ameriški večer«. Namreč zato, ker smo se dali ta večer »Jugosloveni« prav po »ameriško« — potegniti. Dve ameriški dami: Ellenor Cook in Camila Edwards sta zabavali našo publiko dolg, predolg večer s tem, da sta se preoblačili v razne kostume, sploščka v slovenske narodne, nato v hrvaške, dalje v poljske, razne narodne in nove ameriške, akurši oponašati v majkenih scenah razno narodno in nenarodno petje in bitje, v prijaznem kozerskem tonu govorili in poskušali peti s spremljevanjem silno neuglašene klavirja in banja dolga vrsto narodnih in nenarodnih pesmic itd., itd. Glavna atrakcija večera je za nas seveda bil njun nastop v slovenskih narodnih nošah. Cookova je bila »ona«, »ona« pa Edwards. Vihar navdušenja je izval »njene« »slovenski« nagovor, troje »živio« na Slovence itd. ter petero narodnih pesmi, od katerih se je zlasti krasno slišalo iz njenih nežnih ust, kako »šuštar smrdi po čiku« in kako »regiment po cesti gre — juhu«. Kolosalno!

Krivilo smo se od navdušenja premisijajo, da se je poznala »znamenita« pevka in plesalka, članica velikega ameriškega naroda tako daleč, da se je naučila in zapela pet »zabranjenih« slovenskih pesmi, nas s tem silno, silno počastila in naš mali narod in našo pesem celo v daljni Ameriki tako neizrečeno visoko dvignila. Poklonili smo se ji in ji prislovi v dar naša srca, nebroj

cvetja in naše dinarčke. Da, mi znamo biti hvaležni!

Enako hvaležni bi ji morali biti takoj nato tudi Hrvatje in Srbi, dalje Poljaki, Čehi in Rusi, saj je poskušala tudi njim ustreči. No, pa ti niso vedeli, kaj se spodobijo.

Damama bo pa le prijetno pripovedovati doma v visoko umetniški in civilizirani Ameriki, kako so ju častili tam daleč, daleč na strašnem, kosmatem Balkanu, od koder sta prišli po čudnem naključju in pod varstvom božje previdnosti celi in zdravi domov. Da!

Mi pa se radujemo naprej, da je naša slovenska narodna pesem v tako izkušeni in spretnih ameriških pevkah našla končno vendarle one apostole, ki ji bodo priložili slavo in čast po vsem svetu. Živio, živio, živio!

Beležnica

Koledar.

Danes: Torek, dne 13. maja 1930. Katoliški: Servaci. Pravoslavni: dne 1. maja Jeremija.

DANASJE PRIREDITVE.

Drama: Zaprti.
Opera: Norma, A.
Kino Matica: Dve srci v tridesetminutnem taktu. Premiera ob 9. zvečer.
Kino Ideal: Gospodična potepuh.
Kino Ljubljanski dvor: Kril mesa.
Razstava sodobne grafike v Jakopičevem paviljonu.

Predavanje g. Jerasove v Francoskem inštitutu o Phileas Lebesgue ob 21.
DEŽURNE LEKARNE.

Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Močvar, Šiška.

Iz gledališke pisarne

Drama

Začetek ob 20.

Torek, 13.: zaprti.
Sreda, 14.: Pustolovec pred vrati. B.
Četrtek, 15.: zaprti.
Petek, 16.: Vdova Rošinka. D.
Sobota, 17.: Pustolovec pred vrati. C.

Bogovičeva tragikomedija »Pustolovec pred vrati« se ponovi v ljubljanski drami v premijerski zasedbi in v režiji prof. Sesta, v sredo, dne 14. t. m. za red B. »Pustolovec pred vrati« je delo jugoslovanske literature, ki si je odprlo pot v znanstveni svet ter bilo igrano že na raznih večjih odrih srednje Evrope.

Prihodnja repriza Golarjeve narodne igre »Vdova Rošinka« bo v petek 16. t. m. za abonente reda D.

Opera

Začetek ob 20.

Torek, 13.: Norma. Red A.
Sreda, 14.: zaprti.
Četrtek, 15.: Črne maske. Red C.
Petek, 16.: zaprti.
Sobota, 17.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. E.

Danes se poje Bellinijeva opera »Norma« z gđo Zlato Špehar v naslovni partiji. Poljo: ga Thierry, ga Kogelj, gg. Marček, Rumpel in Mohorčič. Dirigent g. Neffat, režiser g. Krivečki. Predstava se vrši za abonema A.

V četrtek se v pripravi M. Kogolja »Črne maske« z g. Primožičem v glavni partiji. Nastopijo: ga Thierry, gna Maldičeva, gna Spanova, ga Poličeva, ga Kogeljeva, gg. Betetto, Kovač, Grba, Mohorčič, Povhe, Drenovec, Peček, Perko in drugi. Sodeluje celokupen baletni zbor. Dirigent g. ravnatelj Polič, režiser g. Krivečki. Predstava se vrši za abonema C.

V soboto se prvič ponovi Bravničarjeva opera »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Zasedba kot pri premieri. Dirigent g. Neffat, režiser g. Debevec. »Dolavška princeza«, opereta Leo Falla, se vzporedi po vojni prvič na našem odru v nedeljo 18. t. m. Opereto, ki je bogata lepih melodij vodita gg. dirigent Svetel in režiser Povhe.

Dolžnik in upnik.
— Sram vas bodi, pravi upnik dolžniku, ko se srečata na cesti. Vedno, kadar vas srečam, mi pobegneta pred nosom.
— Da, hitim domov po denar.

OTROŠKE
NOGAVICE

Žigom

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše

13

K

KLJUČ

Dnevne vesti

— Enoletni staž agronomov. Te dni sto pi v veljavno pravilnik o delu agronomov med enoletnim stažem na državnih in banovinskih posestvih. Staž je bil uveden, da omogoči ministrstvu poljedelstva absolviranim agronomom, da se seznajajo s praktično ekonomijo in postanejo kvalificirani, kakor zahteva zakon o pospeševanju kmetijstva. Na državnih in banovinskih posestvih bodo imeli stažisti brezplačno stanovanje, za hrano bodo morali pa sami skrbeti. Vsak stažist bo dobival od poljedelskega ministrstva, po možnosti pa tudi od uprave posestva, mesečno denarno podporo.

— Slovenci na spomladanski umetniški razstavi v Beogradu. V nedeljo je bila v Beogradu otvorjena druga spomladanska umetniška razstava, ki jo je priredilo društvo »Cvijeta Zuzorice«. Razstavilo je 80 slikarjev 192 del in 16 kiparjev 51 del. Od slovenskih umetnikov so se razstave udeležili prof. Ivan Vavpotič, Tone Vidmar, Anton Zupan, Pščančeva, Tone Krali, Franc Pavlovac, Zupančeva, Preghjeva, Stane Cuderman, Lofze Dolinar in Franc Krali.

Danes zvečer ob 9. uri

— OUZD v aprilu. Iz izkaza OUZD v Ljubljani za mesec april posnemamo, da je bilo zavarovanih 96.854 članov in sicer 64.755 moških in 32.099 žensk. Bolnikov je bilo 2253 in sicer 1258 moških in 995 žensk. Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala pri moških 29.12 Din, pri ženskah 20.36 Din. Celokupna dnevna zavarovana meza je znašala pri moških 1.885.679.60, pri ženskah 653.516.40, skupaj 2.539.196 Din.

— Velika gospodarska manifestacija bo v Ljubljani od 29. maja do 9. junija s priredavitelji L. jubilejnega vzorčnega velesejma pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Prireditev bo največja doslej prireditelj. Na sejmščici, ki obsega 40.000 m² prostora, je postavljenih 9 velikih razstavnih zgradb, ki imajo pod krovnico skoraj 800 razstavnih delov iz tu- in inozemstva. Zastopane so industrije vseh branž in faktično bo podana tu kupcu ogromna izbira najraznovrstnejšega prvotnega blaga po tovarniških cenah. Posebno opazujemo na specialne oddelke, to so tekstilije, usnje, papir in lepenco, pohištvo, stroji in kovine, poljedelski stroji, moderna najgledna, peruram. Ob tej priliki si zamorejo obiskovalci ogledati prirodne lepote dnevne Slovenije. Uprava velesejma preskrbi ugodne avtobusne zveze z letovišči in zdravilišči. Legitimacije, ki upravičujejo do polovične vožnje na železnici, prodajajo denarni zavodi, trgovske in obrtniške organizacije, železniške postaje, Putnik itd.

Sirotina z milijoni

— Skupščina Kola srpskih sestara se bo vrnila v Beogradu 18., 19. in 20. t. m. Udeležence vživajo naslednje ugodnosti: 1.) Udeleženci osnovnih šol imajo dopust od 1. do incl. 26. maja, dovoljen od prosvetnega ministrstva pod Br. 35235. 2.) Udeležence srednjih šol istotako od 16. do incl. 26. t. m. dovoljen od ministrstva prosvete pod Br. 12695. 3.) Prometni minister je dovolil četrtno vožnjo pod MC Br. 8255 od 2. maja t. l. za vse razrede vseh vlakov drž. železnice razen ekspresnih. Kupi se — kakor običajno — polovično karto do Beograda, ki velja tudi za povratek in se ne sme oddati vratarju pri prihodu v Beograd.

— Očistilni plakat letošnjega jubilejnega velesejma v Ljubljani, ki bo od 29. maja do 9. junija, je zelo lečen in posrečen. Slika predstavlja bobnarja, ki razglašava važen dogodek v našem gospodarskem življenju: otvoritev letošnjega jubilejnega ljubljanskega velesejma. Bobnar je pristni kranjski Janez v narodni noši, ozadje pa mu tvorijo visopisana mešanica zastavic raznih narodov kot poudarek mednarodnega značaja našega velesejma. Kot nalašč spada ta živopisni znanilec našega velesejma v krasni mesec maj in ves ta mesec bo po mestih in vaseh naše države in še daleč izven njenih mej po širnem svetu pozival na obisk te naše največje gospodarske revije. Poslušajte njegov klic na obisk te naše največje gospodarske revije. Poslušajte njegov klic in obiščite ljubljanski jubilejni velesejem!

— Globe za monopolne kršitve. Po novem zakonu se plača za vsakih 5 kg višinskega tobaka 25.000 Din globe. Če je globa neizterljiva, se kaznuje tisočapeč z letom dni ječe. Zanimivo je, da je kaširala finančna direkcija drinske banovine v Sarajevu samo v aprilu na račun monopolnih glob obkrog 3 milijone dinarjev.

— Madžarsko - jugoslovnska tarfina pogajanja. Včeraj so prišli v Split zastopniki madžarskih in italijanskih državnih železnice, ki se bodo pogajali glede madžarsko - jugoslovnske direktne tarife.

— Muha poseda po nesnagi in prenaša bolezenske kaili tudi do 24 km daleč. Ravnotako povzroča stenice, bolne in vsi razna težka obolenja kot legar itd. Zato je snaga in desinfekcija stanovanja in delavnice pogoj za obrambo pred okuženjem. Način obrambe pred okuženjem in desinfekcija dobro predočuje oddelke na stalni higijenski razstavi na velesejmu v Ljubljani.

— Prevozne plačave za potnike in blago, namenjeno na X. jubilejni ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem, ki bo letos od 29. maja do 9. junija, so dovolile sledeče države: Avstrija, Bolgarija, Češoslovaška, Grčija, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Rumunija, Saarregbiet in Švica. — Kje se dobo sejamske legitimacije. Legitimacije za obisk letošnjega jubilejnega ljubljanskega velesejma od 29. maja do 9. junija po Din 30.— prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županišva, prosvetna društva, turisti - prometne

ustanove in večje železniške postaje dravske banovine. Kjer bi legitimacijo ne bilo na razpolago, naj se zahteva direktno od urada ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma. — Smrtna kosa. V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je umrl snoti velposestnik na Rakovniku pri St. Rupertu g. Anton grof Barbo v starosti 68 let. Pokojini je bil v bivši Avstriji zelo agilen politik, bil je tudi kranjski deželni odbornik. Po prevratu se je pa umaknil v zasebno življenje. Njegove zemске ostanke prepeljejo na Rakovnik, kjer jih položijo v četrtke dopoldne k večjemu počitku. — V visoki starosti 72 let je umrl včeraj v Ribnici na Dolenjskem splošno znani in priljubljeni posestnik in trgovec g. Franc Pišker. Pogreb bo jutri ob 16. na pokopališču v Hrovaču. Pogreb nenadoma preminulega šefa rač. novodstva ljubljanske univerze in upravitelja Orožnovega dijaškega doma g. Pihlerja bo jutri ob 16. iz mrtvaške splošne bolnice. Pokojnikom blag spomin, težko prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in topleje vreme.

vsi k slavnostni premieri

Včeraj je bilo še po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Upajmo, da je doba deževja končana in da bo vsaj druga polovica maja lepa. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 20., v Zagrebu 19., v Sarajevu in Splitu 18., v Ljubljani 17.8., v Mariboru 17.2., v Beogradu 17 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.4 mm, temperatura je znašala 5.8.

— Žrtve konjske smrtkavosti. V Subotici se je pojavila te dni konjska smrtkavost in obbolelo je 10 konj. Vse so takoj izohirali, nesreča je pa hotela, da jim je stregel kmet Luka Čović. Njegova kužna bolezen tudi njemu ni prizanesla. Čez nekaj dni je zbolel in prenešal so ga v bolnico, kjer se je nekaj dni strahovito mučil, končno je pa podlegel smrtkavosti.

— Strašen zločin. Pred tednom dni so potegnili iz Kolpe pri Ozlju truplo nekega dečka. Policija je uvela preiskavo, ker je vse kazalo, da gre za zločin. Ugotovili so, da je pred desetimi dnevi izginil iz vasi Orliakovo pri Karlovcu 10letni Anton Lorković. Starši so ga zaman iskali, dokler ga niso delavci potegnili iz reke pri neki tovarni v Ozlju. Zdravniki so ugotovili, da je nekdo dečka napravo udaril po glavi, nato pa vrzel v Kolpo. Aretirali so nekega kmeta, ki je osumljen, da je izvršil zločin iz osvete.

Sirotina z milijoni

— Težka nesreča na Dravi. Iz Osijeka poročajo, da so tiakaj pripelji dijak iz Pože na izlet. Bili so pod vodstvom dveh profesorjev. V soboto so si ogledali osiješko industrijo, v nedeljo pa tudi neko tovarno in velesejem. Kosili so v šoli in po polno se si hoteli ogledati še dritke. Profesorja sta dijakom rekla, da se ne sme nihče oddaljiti po kosilu od šole. Tretje dijak in sicer Jos. Smid, Zlatko Dobričević in Vladimir Mengel so pa klub prepovedi odšli in si izposodili čoln ter se vozili po Dravi. Hoteli so se prepeljati na drugi breg in se tam kopati. Močan tok jih je zanesel proti dvema vlačicema na baranjski strani. Vse tri je vržlo iz čolna med vlačice. Prisotni čolnarji so rešili dva dijak, dočim je Smid utonil. Bil je 15 let star in sin ekonomista iz Kufje. Trupla še niso našli.

— Eva, stara 114 let. Iz Subotice poročajo, da živi tam neka Eva Novak, ki je dopolnila ravno svoje 114. leto. Polnoma je oslepla in sliši tako slabo, da je zelo težko govoriti z njo. Imela je 11 otrok. Subotice se svoj živ dan ni zapustila. Dobro se pa še spominja revolucije iz l. 1848 in roparskega poglavarja Madžarja Sandora, ki je postal med ljudstvom pravi junak in legendarna osebnost. Ze 10 let ni zapustila svojega stanovanja, ne zna pisati ne brati in nima pojma o iznajdbah tega stoletja. Ima še velik tek in samo eno željo, da bi še dolgo živela.

— Kobilice pri Strumici. Iz Strumice poročajo, da se je v okolici pojavila velika množina kobilic. Kobilice se pri Strumici pojavijo vsako leto, vendar jih je letos izredno mnogo. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da pokončajo to nadlogo.

— 2000 let star grob. V neki vasi v okolici Struge so našli kmetje star grob. Poklicali so strokovnjake, ki so ugotovili, da je grob star nad 2000 let. Pokrit je bil s težko kamenito ploščo.

— Zanimiv samomorilec. Kakor smo že poročali, je pred 10 dnevi izvršil v Zagrebu samomor brezposelni knjigovodja Ivan Fröhlich. V svojem stanovanju se je ustrelil v levo senco. Njegov sosed je čul strel in je takoj poklical rešilno postajo. Samomorilec so odpeljali v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Ker je močne narave, so mu zdravniki prisodili dva ali tri dni življenja, ker je bila rana smrtna. Na veliko začudenje zdravnikov je pa samomorilec prišel naslednji dan sam k previjanju in je pel tet se šalil. Bil je dobre volje, samo na vprašanja ni hotel odgovorjati. Drugi dan se je njegovo stanje poslabšalo in onemestil se je. Kmalu se je pa zopet zavedel in zdaj lahko govori. Tako visi med življenjem in smrtjo že 10 dni in počasi se mu bliža konec.

Darujte za slepce!

Iz Ljubljane

— Kraljev zastopnik pri pogrebu Vodo-pivca. Ker kralj niso poročali, da je temu pogrebu prisostvoval tudi zastopnik Nj. V. kralja, izpopolnjeno poročilo, da se je v tej častni funkciji udeležil komendant dravske divizije, div. general g. Sava Triplovič, ki je vodil tudi tiskarji sožalje Nj. Vel. kralja.

—lj Napoleonovega kamna, ki so ga pri renohitanju škofije izruvali s pročelja knezoškofijskega dvorca in baje vladali za vrata, še vedno niso položili nazaj na staro mesto. Radi bi vedeli, kaj je ukrenjeno o tej kočljivi in prenaplgjeni zadevi, ki se za njo z največjim ogorčenjem zanima vsa javnost in gotovo tudi francoski konzulat, zvedela je bo pa sigurno tudi francoska javnost in jo upravičeno smatrala za žalitev spomina na velikega cesarja in vsega francoskega naroda. Ker posledic nepremišljene demonstracije nikakor ne sme po nedolžnem trpeti niti država, niti banovina, niti mesto Ljubljana, ki ji bo to nesposlljivo izstavljanje gotovo skrajno škodovalo, naj se zavamejo vsi faktorji, da se je storjeni greh popravi ter javno pojasni, kdo je krivec.

—lj Ljubljansko vodovodno omrežje se širi iz česte v česte, iz ulice v ulico. Nedavno so delavci mahali s krampi in lopati na zavzete, da položijo tudi v to ulico, ki veže Poljsko cesto z Bohoričovo ulico, ondanim prebivalcem zaželeno vodovodno cev. Vodovod v hiši, v kuhinji je nepredstavljive vrednosti. Kako je očišćano delo gospodinj. kuharici, če ima vodo pri roki.

dunajske filmske operete

kali. Koliko pokov si prihrani, če je vodovod v neposredni bližini. Kaj čada, da je vodovod v hiši, v kuhinji tako težka stanovanjska zahteva!

—lj Kaj je letos s promenadnim koncerti? Pomlad bo kmalu pri kraju, a o promenadnih koncertih še ni duha ne sluha. Po drugih mestih imajo promenadne koncerte že davno, v Ljubljani jih pa še vedno pograssamo. Posebno zdaj, ko smemo računati s lepim vremenom, bi bilo občinstvo merodajnim činiteljem zelo hvaležno, če bi odredili, da dobimo ob nedeljah zopet promenadne koncerte.

—lj Solitve v maju. Kljub ukinitju stanovanjske zaštite in raznih stanovanjskih odpovedi v februarju solitve strank v tem roku do zdaj še niso številne. Povpraševanje po malih stanovanjih pa je od dne do dne večje vidno, da se razmeroma mnogo zida.

—lj Stara Dovozna cesta tam za železniškim komunikacijam, rampami in tiri, bo med zidanimi nove carinarnice in pripadajočih objektov igrala važno vlogo, kajti po njej se bo vršil z ene strani dovoz, z druge (proti Dunajski cesti) pa odvoz blaga v mesto. Ta cesta bo pravočasno tlakovana, neposredna okolica pa primerno urejena, odnosno očiščena. Da bo pri eni lot drugih delih našo par sto delavcev za dobo 1 do 2 let zaposlilev in zaslužek, je siurno. Vsi tozadevni nabavi so že v delu.

—lj Letožiha letina sene obeta obilo izdelka. Travniki so lepo ozeleneli in kažejo, da bo trava visoka in gosta, zlasti pa po krajjih, kjer se je jeseni in spomladu izdatno gnojilo. Na ljubljanskem bregu so se sicer pojavile po travniških kobilice, ki so seveda za pridelek kvarne, upati pa je, da se ne bodo razlezele na celo polje. Treba bi pa bilo pričeti za vse slučaje kako ukrepi, da se ta nadloga uniči ter da se samsi pravočasno obvaruje škodljivih posledic.

—lj Na Novem trgu, kjer pa še ni novih tablic, pa racimo še na Tunajškem trgu, je ob deževju blato, da človek komaj pride iz Čevljarske ulice na Breg. Stopiti je težko, ker okrog ovinkov neprestano drve kolestarji, in človek se blatu ne more ogniti, ker ni od Naglasove trgovine do Gradbene direkcije čez trg kamenčasta prehoda, pač je pa prehod proti ljubljani, kjer še vedno čaka tista groblja, da jo zaidajo po znanem Plečnikovem načrtu ali pa vsaj čedno zasade. Šele potem, ko bo na prostoru, kjer sta nekdanji stali Naglasova in slikovita Obresova hiša, napravljem ličen nasad, bo ta prehod imel večji pomen, sedaj bi bil pa vendar potrebnejši po desni strani od Naglasove trgovine čez Novi trg do Gradbene direkcije. Prekoverca po Bregu je prav velika in gotovo bode številni pasarniki občini hvaležni, če napravi ta nujno potreben prehod.

—lj Jamska razstava. Ob priliki zborovanj JA. kongresa slovenskih geografov in etnografov dne 15. t. m. v Ljubljani, bo društvo za raziskovanje jam priredilo v balkonski dvorani univerze razstavo predmetov in živali, ki so se našli v tukajšnjih jamah, kakor tudi slike in fotografске posnetke najlepših delov jam, florisov in pa opremo in instrumente, kateri se uporabljajo pri raziskavanju. Ker nudi razstava nadvse zanimive stvari našim širnemu občinstvu še tako malo znanih podzemskih jam in njih naravnega bogastva, bo razstava dostopna tudi občinstvu proti vstopnini 5 Din za odrasle in 3 Din za dijake v petek 16. in soboto 17. t. m. od 8. do 19. ure in v nedeljo 18. od 8. do 12. ure. V nedeljo 18. se razstava zaključí ob 12. uri.

—lj Predavanje o Sovarni Štefani prireditelj Tureševski klub »Skala« v sredo 14. t. m. v seini sobi ljubljanskega šokola v Narodnem domu. Krasote severnih dežel so razmeroma zelo malo poznane. Izredno je škotska bogata na zgodovinski in prazgodovinski romanisti. Dežela Macbetha in Stuartov, kolonija junaških viktorov hrani mnogo zanimivosti, katere nam bo v kratkem predavanju podala g. Cepotaničova s spremljevanjem krašnih diapozitivov. Dobro je predavanje bo pokazanih več slik in Gafelski hrbovi, ki tvorijo alpsko skup-

no v ssepactem delu Anglije. K predavanju vabljni vsi člani in prijatelji Skale.

—lj Kopališče SK Ilirije otvorjeno. Mnogi se zanimajo, če je kopališče SK Ilirije že otvorjeno, še bolj pa, če bi se lahko že kopali. Številnim ljubiteljem kopanja in solmenja sporočamo, da je priključeno kopališče SK Ilirije že otvorjeno, voda je za kopanje prav prijetna in zdaj bo nebo poslabelo tudi za solmenje tako, da bo v kopališču vseh dobrot v izobilju.

—lj Umetnostno - zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v četrtek dne 15. maja ob 3. popoldne ogled Quaglijevih fresk v bogoslovnici in v stolni cerkvi. Zbiratišče pred bogoslovnico. Vodi mstr. Viktor Steeka.

—lj Občni zbor Umetnostno - zgodovinskega društva v Ljubljani se bo vršil v četrtek dne 15. t. m. v zadnji sobi restavracije pri »Stonu« in sicer ob 20.15 zvečer. Dnevni red običajen.

—lj Materam. Konkurenčna tekmata za najboljši negovanež, hranjenega in nabojne razvitega otroka, v starosti do drugega leta, se bo vršila 1. junija t. l. na igrišču društva Aitene v Tivoliju. Razpisane bodo razne denarne nagrade, diplome in priznanja materam. Ocene bo vršila posebno sestavljena jurija iz zdravstvenega, umetniškega in socialnega vidika ter publika sama. Vabimo vse one matere, ki žele tekmovati, da se javijo v Decem domu kraljeve Marie v uradni urah vsak delavnik od 8. do 12. in od 16. do 18. ure, najkasneje do 20. t. m. S seboj naj prineso podatke o rojstvu, o celnem razvoju in napredku otroka. Vsa nadatna navodila za razstavo se dobe istotam. — Načelnistvo otroškega igrišča TKD Aitene. 322n

—lj »Krik« mesa. Samo še danes zadnjičkrat ob 4. pol 8. in 9. zvečer predvaja Kino Dvor ob najnižjih ljudskih cenah 2.—, 4.—, 6.— in 8 Din največji Emil Jamnigsov umotvor »Krik mesa«. Mnogoštevilno

Dve srci v 3/4 taktu

občinstvo je pri večerajšnjih predstavah z najglobljin ganošem sledilo divnim prisodrom krasnega filma. Umetniška kreacija Jamninga, predstavljajoča krabo usoda blagajnika Schlinga, je vse gledalce presrešla. Občinstvo je pod nepozabnim dojmom zapustilo kino. Danes je zadnja prilika, da si občinstvo ogleda ta umotvor. Z ozirom na večje zanimanje za ta spored naj si publika omisli potrebne vstopnice že v predprodanji od 3. popoldne naprej.

—lj Občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani se vrši v sredo 14. t. m. ob pol 4. uri popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Razprava bo važna, zato je želeli čim večje udeležbe članov. 322n

—lj Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. važna vaja večje zboru. V sredo 14. t. m. nastop v Filharmoniji. — Odbor.

Za varstvo živali

Lansko leto se je ustanovilo v Ljubljani društvo za varstvo živali. Njegovo aktivno delovanje ese razteza za enkrat samo na območje ljubljanskega mesta, kjer deluje s svojimi skromnimi sredstvi skoro neopazeno, a zato tem vztrajneše in požrtvovalnejše. Izven Ljubljane pa — razen pristopa nekaterih prijateljev živali k društvu — ni bilo zaznamovati posebnega udeleštovanja.

Namre društva, začeti z eto leto z izdajanjem svojega rednega glasila, se je morala radi skromnih sredstev in še ne izvedne organizacije širom Slovenije za enkrat odložiti. Pač pa namreva društvo izdati še to leto obširniši bilten, da tako nadomesti pomanjkanje glasila, a obenem stori z njim prvi važnejši korak za propagando društvenih ciljev. Tak bilten bo nedvomno zelo dobrodošel tudi našim šolskim vodstvom, saj so baš naše osnovne šole v prvi vrsti pozvane, da vzgajajo našo mladino k dobremu ravnanju z živaljo.

Za dosego čim popolnejšega uspeha društvenega delovanja pa je neobhodno potrebno, da s eaktivno društveno udeleštovanje prenese iz Ljublian etudi v vse ostale kraje naš eozje domovine. To so imeli

Zjutraj, opoldne in zvečer enostavno izperi usta z Odolom in očisti zobe s ščelko. To daje vselej prijetan voni in varuje usta pred gnilobo, kar je prvi pogoj za lepe in zdrave zobe.

v vidu društveni ustanovitvi že ob ustanovitvi, zato predvidevajo društvena pravila krajevne organizacije, ki jih društveni odbor lahko ustanovi v vsakem kraju, kjer živi vsaj 10 društvenih članov.

Da bo mogla društvena uprava ta načrt izvesti in svoje dele poglabiti, se obrača na vse ljubitelje živali z vlijudno prošnjo, naj pristopijo k društvu in mu pomagajo v svojem kraju nabrati nekaj članov, da se lahko osnuje krajevna organizacija, potom katere bo društvo lahko uspešno delovalo. To prošnjo naslavljamó še posebej na naše poštvrtovalno učitelštvo, od katerega pričakujemo v tem pogledu izdatnejšega sodelovanja in pomoči.

Sporočite svoj pristop do dopisnice na naslov Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani, Poljanska cesta 59., na kar vam bo društvo poslalo vsa potrebna navodila in člansko izkaznico. Članarina znaša mesečno 1 Din, nekratna pristopnina Din 5.—.

Iz Celja

v Eltni kino MATICA

—c Najdba. Delavec Alojzij Kika je našel pri Grenadirjevi brvi majhno denarnico, v kateri se je nahajala manjša vsota denarja. Lastnik jo dobi na celjski mestni policiji.

—c Incident v gostilni. V Gorenjakovi gostilni na Kralja Petra cesti je v nedeljo zvečer okrog 21. ure brez vsakega povoda napadel voznik Friderik O. s pasjim bičem monterja Karla K. in ga udaril po obrazu, nato pa ga še podrl na tla in ga obdelal s pestmi. Ko je bil s tem gotov, je pristopil k sosednji mizi in napravil isto proceduro s tamkaj sedečim kovaskim mojstrom Ivanom P. Iz Spodnje Hudinje. V tem trenutku je vstopil v gostilno delovodja mizarske zadruge v Gornju Franjo J., ki je hotel nasilnega voznika pomiriti. Ta pa je navadil tudi nanj in ga sunil s tako silo v bližnje okno, da sta se zdrobili 2 šipi; gostilničar trpi 140 Din škode. Po zaslišanju na policiji je bil O., ki se je nahajal v družbi svojega 36 letnega očeta, ki mu je pri pretepu zvezo pomagal, izpuščen.

Pijte destilirano vodo

V Rainerjevi bolnici na Dunaju so začeli delati zdravilne poskuse, obstoječe v tem, da dobivajo bolniki redno destilirano vodo. Poskuse vodi dunajski primarij prof. dr. Glässner. Vsak bolnik dobi dnevno dva litra vode, proste vseh mineralnih primesi. Pijte destilirane vode je veljalo doslej med laiki za zelo škodljivo in nekateri so celo mislili, da pomeni za človeški organizem naravnost strup. Mnogi so mislili, da človek omedli ali pa da mu postane v najboljšem slučaju slabo, če pije destilirano vodo.

Poskusi na dunajski kliniki so pa pokazali, da to ni res. Nasprotno, destilirana voda je zelo učinkovito lekarstvo, posebno proti boleznim na notranjih organih. Dosedanji poskusi so se prav dobro obnesli.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Dne 9. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke žrebane:

Din 2000.— št. 82.493.

Din 500.— št.	1.865.	1.881.	1.886.	8.063.	8.067.	9.740.	9.791.	9.797.	17.801.
17.820.	19.112.	19.131.	27.772.	27.780.	29.209.	39.277.	33.791.	34.195.	35.379.
37.705.	37.706.	37.730.	37.762.	37.767.	38.150.	38.200.	39.522.	39.587.	39.589.
46.630.	46.679.	47.445.	47.459.	47.464.	48.325.	48.342.	48.344.	48.354.	48.378.
49.467.	49.468.	56.055.	56.056.	56.072.	57.360.	57.367.	57.395.	58.891.	58.899.
59.501.	66.434.	67.582.	67.589.	68.732.	68.749.	68.797.	69.105.	69.126.	69.417.
69.419.	72.089.	73.972.	75.011.	75.017.	75.032.	75.087.	75.115.	75.122.	75.167.
75.199.	76.621.	76.683.	77.305.	77.327.	77.332.	77.368.	77.393.	77.392.	77.398.
77.354.	78.026.	78.064.	80.478.	80.499.	84.182.	86.927.	87.280.	87.379.	87.894.
87.447.	87.876.	87.895.	87.943.	87.982.	89.148.	89.189.	96.696.	96.695.	96.847.
96.165.	96.904.	96.909.	96.971.	96.986.	96.997.				

Žrebanje število dne 10. maja 1930:

Din 2000.— št. 46.626.

Din 500.— št.	1.872.	8.091.	9.795.	18.056.	18.064.	17.904.	17.907.	17.809.	19.088.
27.708.	27.754.	29.261.	29.285.	34.166.	34.191.	36.677.	36.683.	37.733.	37.783.
37.796.	38.173.	39.571.	42.979.	44.106.	46.644.	47.406.	49.460.	49.471.	49.495.
56.017.	56.044.	56.094.	57.305.	57.327.	57.332.	57.368.	57.370.	58.804.	58

Pierre Hamp

Gospodična Ljubica

Gospodična Ljubica, ki se je pisala v resnici Klara Tourneur, je bila Debatelu celih šest mesecev strastna ljubica. On je bil kavalir, ona pa v svojih zahtevah ni šla predaleč. Zdal si je pa mislila:

— Zdal bom zahtevala od njega nekaj denarja. To bo pravično. Bogat je in po pravici rečeno mi je dolžan.

Bila je tudi zelo dražestna. To lepo dekle je postalo prostitutka samo zato, ker jo je že od mladih nog strašno mikalo skakati na lesene konjičke vrtljaka. Tej strasti je žrtvovala skoro vse svoje skromne prihranke delavke, izdelujoče biserne diademe. Ko so jo nekoč na Place Pigalle med ljudsko veselico vso obupano spodili z zabavišča, ker ni imela denarja, je lastnik vrtljaka opazil njena rdeča lica in okrogla meča in takoj ji je ponudil tri franke, če se bo pri njem vrtela ves dan. Ta zabavišča mož je dobro vedel: če bo tako lepo dekle ves dan sedelo na njegovem vrtljaku, bo tudi mlade in stare gospode mikalo zavrteti se. Ljubitelji lesenih konjičkov so jo pa začeli kmalu vabiti še drugam. Zнала si je izbrati vedno pravega, hodila je s kavalirji po nočnih lokalih in končala je kot plesalka neke restavracije na Champs-Élysées ki jo je dobro hranila, toda slabo honorirala. Gostje so ji doplačevali, kar je bilo premalo.

— Kaj ne zahajate več tja? — je vprašal Debatel.

— Vsak dan, toda to ni prijetno. Plesalci love in skubejo posetnice, me pa posetnike. Raje bi imela kaj drugega. Če bi bila bogata, bi ves dan šivala. Imela sem prijetne trenutke, ko sem stanovala v okraju Pigalle. S sedemnajstim leti sem se sama preživljala. Vračala sem se zadovoljna s trga, ko me je mesar nagovoril »madame«, ker sem nesla polno košarico sočivja.

— Vi bi bili dobra gospodinja, — je menil Debatel.

Gospodična Ljubica se mu je zahvalila za poklon:

— Govorite kakor župnik. Resen mož, ki bi se ne norčeval iz mene, to je moj ideal. Midva bi spadala skupaj, midva.

Debatel se je nekam bedasto smehljaj. Dejal je:

Z dražestnim dekletom si človek odahne od skrbi.

Povabila ga je kar naravnost:

— To je odvisno samo od vas. Ni sem razvajena in značaj imam. Zadovoljni boste.

Ko je bil v njeni mesečni sobici v ulici Colysee, se Debatelu ni zdelo vredno sporočiti domov, da se ne vrne več. Tako hudo se mu je bila zamerila zapravljiva in prepirljiva žena.

Ta slabši je potreboval sočutja, od kar se je čutil nesrečnega. Pobožal bi bil psa ali sploh poljubno domačo žival. Pri gospodični Ljubici ni iskal naslade, temveč utehe. S svojo ljubeznivostjo ga je morda zadržala, da si ni končal življenja. Samo nji se mora zahvaliti, da ni obupal. Dejala mu je:

— Tako potrt in obupan si. leži, to ti prežene mračne misli.

Misleč, da ga dekle razume, je prižal.

— Kako si mogla uganiti, da sem tako zastrupljen? Življenje zame ni več to, kar je bilo, ko sem jemal na izprehodu sedem ali osem tisočakov in vabil svoje odjemalce v velike restavracije. 80.000 frankov sem zapravil vsako leto. Zdal bi ne mogel spraviti skupaj toliko denarja za svoje osebne potrebe. Trgovina z galanterijskim blagom gre slabo. Blago v skladišču izgublja na vrednosti. Nihče noče kupovati. Odjemalci ne plačujejo. Tvoja je dobra, ker nimaš nič opraviti s plesom. O, koliko takihle storiti! morala že poslušati v teh šestih mesecih! Govori se samo o starih znancih, ki so najprej zapustili svoje ljubice, potem pa prodali njihove avtomobile. Avtomobil je zadnja ljubezen skrahiranega moža. Potolaži se. Ročne torbice pojdejo zopet v promet. En dan se zasuži, drugi dan pa zapravi. Smeji

se vsemu. Vesela misel premaga vse ovire.

Pod laskavimi besedami plemenite tolažnice je obupan Debatel sladko zaspal. To je bila ugodna priložnost za gospodično Ljubico, ki ni imela navade govoriti o svoji revščini, ki pa ni imela dovolj denarja, da bi plačala najemnine. Naj bo še tako malo v Debatelovem mošnjičku, to lahko vzame in priloži dvema stotakoma, katera je odložil za njo na kamin. Ko je brskala po njegovih žepih, je padel robcu na tla. Pogledala ga je, ker se je vedno zanimala za pete moških čevljev in značke moškega perila. Vedela je, kako izborne indicije so to za spoznavanje premoženjskih razmer. Na finem batistu sta bili dve luknjici.

Gospodična Ljubica je pokimala s svojo lepo svetlo laso glavico, ki je znala zelo dobro premagati svoje skrbi, ne da bi se kaj poznalo na skrbno negovanem obrazu. Otožna plesalka ne more imeti uspeha. Dve luknjici na žepnem robcu sta pričali o rodbinski drami.

— Madame se že požvižga na moža, — je pomislila. — Celo za njegovo petilo se ne zmeni več.

Razprostrla je raztrgani robcu na koleni, vzela je iz svojega lepo poravnanege necesera iglo in poiskala najtanjšo nit. Kot spretna šivilja je preganila raztrgani batist čez kazalec. Nasmešnila se je končanemu delu, rekoč:

— Prav nič se ne pozna. Kakor nov je.

Potem je spravila robcu nazaj v žep in zašepetala:

— Siromak. —

On je smrčal.

Pri zdravniku.

— Slabo vidite zato, ker preveč pijete.

— Nasprotno, gospod doktor, kadar sem, pijan, vidim vse dvojno.

Zakon.

— Jaz nisem našla v zakonu tega, kar sem v njem iskala.

— Jaz pa nisem iskal v njem tega, kar sem našel.

Pisatelj prepovedal posojanje svojih knjig

Danski pisatelj Peter Freuchen, znan po svojih raziskovanjih Grenlandije, je izdal novo knjigo »Severni rtič« in na platnicah je napisal, da knjižnice te knjige ne smejo izposojati. S tem je hotel avtor povečati število onih, ki bodo knjigo kupili, če jo bodo hoteli čitati. Kodanjska knjižnica se pa za opombo na platnicah ni zmenila in je Freuchenovo knjigo posojala. Pisatelj je knjižnico tožil in moral je plačati visoko denarno globo.

Spor je pa imel za pisatelja neprijetne posledice. Danski parlament je namreč sklenil ustaviti pisatelju državno podporo, katero je doslej dobival kot raziskovalec. V utemeljitvi tega sklepa je rečeno, da nima pravice do državne podpore pisatelj, ki ne dovoli, da bi bile njegove knjige dostopne najširšim slojem prebivalstva.

Nov komet se bliža zemlji

Pot nedavno odkritega Schwassmann-Wackmannovega kometa je zelo zanimiva, ker preseka ekliptiko blizu poti naše zemlje, v štirikratni razdalji lune od zemlje. Lega kometa na njegovi poti je taka, da preseka ekliptiko samo pet dni pred prehodom zemlje. Nastane torej ob enem razmeroma znatno približanje kometa k naši zemlji. Posledica tega utegne biti roj meteorjev, ki komet najbliž spremljajo. Najbolj se približa novi komet zemlji 10. junija in takrat utegnemo videti mnogo meteorjev. Zato ob tem času močno sijala luna in zato se meteorji ne bodo dobro videli. Ni pa izključeno, da se pojavijo meteorji že koncem maja, ko bi jih dobro videli.

Druga zanimivost je ta, da je pot novega kometa podobna poti znanega periodičnega Pons - Winneckovega kometa, ki se je bil približal zemlji leta 1927. Takrat so se videli tudi meteorji, ki so bili v tesni zvezi s kometom. Ni

izključeno, da je tvoril letošnji komet z omenjenim nekoč celoto, ki se je pozneje razletela v več delov. Pons-Winneckovemu kometu pripisujejo tudi ogromen sibirski meteorit iz l. 1908. Premier jedra Pons-Winneckovega kometa znaša okrog 400 m. Tudi novi komet ima približno enak premer.

Napoleona ne bodo odkopali

Na grobu cesarja Napoleona I. v Parizu se je vršila nedavno ob 109. obletnici njegove smrti spominska svečana razporeditev v več delov. Pons-Winneckovemu kometu pripisujejo tudi ogromen sibirski meteorit iz l. 1908. Premier jedra Pons-Winneckovega kometa znaša okrog 400 m. Tudi novi komet ima približno enak premer.

Znano je, da je bilo Napoleonovo truplo odkopano že l. 1840 in da je že takrat močno razpadlo tako, da so ostale zdaj v grobnici najbrž samo kosti in ostanki obleke. Po Napoleonovi smrti na otoku Sv. Helene namreč niso imeli pri rokah sredstev, da bi cesarjevo truplo dobro konzervirali. Zato so ga samo konzervirali s kreozotom, pa še to dokaj površno. Pred 90 leti so se omejili samo na to, da so Napoleonovo počiva v krsti iz cinka, ki je vložena v pet drugih krst, ena je iz mahagonija, druga iz ebenovine, tretja iz hrastovega lesa, dve sta pa tudi kovinasti. Zemske ostanke velikega vojskovodje bi torej težko spravili iz tolikih krst. Tudi pleteta do pokojnega genija govori za to, da je treba pustiti njegove kosti pri miru.

Plemenitost.

— Janezek, tvojega konjička sem dala sosedovemu fantku, ki ima papana. Saj ne boš hud, kajne?

— Hm, zakaj mu pa nisi raje dala našega papana?

Kose »Vulkan«

svečeno znane, najboljše kvačite, v dolžini 50 in 55 cm, več sto komadov po 5 Din, prodaja Ivan Savnik, Kranj. 1578

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.—, spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Martini trg 2

Zahtevajte vzorce! 29/T

Uradnik

odvetniški sollicitator, knjigovodja, slov., srbo-hrv. in nemški korespondent, stenograf in strojepisec, išče mesta v odvetniški pisarni ali večjem trg. podjetju. Ponudbe pod »Večletna praksa«/1579. 1579

Trgovina z meš. blagom

na prometni cesti v Ljubljani se radi družinskih razmer takoj odda. Stanovanje se lahko preuredi v zdrav. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1573

Večja restavracija

prvorazredna, najprometnejša točka večjega mesta Slovenije, se vsled boleznih odda. Ponudbe upravi pod »Staroznana«. 1567

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo, za stavbe ima stalno v zalogi Hirša, dr. z o. z., Ljubljana — Dunajska c. 46, telefon št. 2820. 47/T

Zahvala

Vsem, ki so nam na katerikoli način izrazili sočutje ob prebriski izgubi naše nepozabne soproge, mamice, svakinje in tete, gospe

Martine Olup

se tem potom najiskrenejše zahvalujemo.

Zlasti se prisrčno zahvalujemo prečastiti duhovščini, gospodu županu dr. Dinko Pucu in vsem gg. občinskim svetovalcem, darovalcem krasnih vencev in cvetja, pevskemu zboru »Ljubljani«, »Slavcu« in vsem ostalim gg. pevcem za ganljive žalostinke in končno vsem prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni poslednji poti.

V Ljubljani, dne 12. maja 1930.

Žalujejoči ostali

ANCI PIHLER naznanja v svojem in v imenu svojih otrok ANICE in BETICE in ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Avgust Pihler

šef računovodstva ljubljanske univerze in upravitelj dr. Oražnevega dijaškega doma

nenadoma, v 46. letu starosti, preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 14. maja t. l., ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. maja 1930.

Mestni pogrebni zavod občine Ljubljana

Užaloščeni naznanjamo, da je danes po dolgi in mučni bolezni preminul v Ribnici na Dolenjskem v starosti 72 let naš oče, stari oče, brat in tast, gospod

Franc Pirker st.

posestnik in trgovec

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v sredo, dne 14. maja 1930 ob 4. uri popoldne v Ribnici na pokopališču v Hrovači.

Boči pokojnemu možu-poštenjaku ohranjen lep in svetel spomin!

Ribnica na Dolenjskem, dne 12. maja 1930.

Rodbine PIRKER-jevih in A. PREPELUHA

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

ROSA GROFICA BARBO PL. WAXENSTAIN. roj. GROFICA STERNBERG naznanja v svojem, v imenu svojih otrok ROBERTA, GERTRUDE GROFICE PACE, EDELTRAUD BARONICE WINZOR in MARIE STELLE BARONICE MATTENCLOIT-UBELLI in ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog oziroma oče, stari oče in tast, gospod

Josef Anton grof Barbo

pl. Waxenstain

graščak na Rakovniku, ritmojster v ev., bivši državni poslanec, deželni odbornik kranjski itd. itd.

dne 11. maja zvečer nenadoma v Novem mestu preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 15. maja t. l., po slovesni blagoslovitvi v grajski kapeli na Rakovniku ob 10. uri popoldne na pokopališču v št. Rupertu, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

Grad Rakovnik, dne 12. maja 1930.

pošta št. Rupert pri Mokronogu.

7102